

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5C/50/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311207705
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5311207705.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľov v I. K. A. B., X.. XX.X.XXXX, a v 2. rade C. B., X.. XX.XX.XXXX, S. L. R., R. Č.. XX, právne zastúpení JUDr. Ľudovítom Földesom, advokátom so sídlom Domašská 11, Bratislava, proti odporcovi A. M., X.. XX.X.XXXX, L. Č., H..K..Š. XXXX, právne zastúpený JUDr. Michaelou Poláčkovou, advokátkou, Advokátska kancelária Čadca, Palárikova č. 88, v konaní o zaplatenie 13.277,56 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ sumu 13.277,56 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Čadci rozsudkom 5C/50/2011-98 zo dňa 12. 3. 2012 vyhovel návrhu navrhovateľov 1/, 2/ a zaviazal odporcu k povinnosti zaplatiť navrhovateľom sumu 13.277,56 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň im priznal aj náhradu trov konania vo výške 796,50 € a trov právneho zastúpenia 2.040,21 € s uložením povinnosti odporcovi tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľov v lehote do troch dní. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil v zmysle ustanovení § 39, 451, 457, 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že každý z účastníkov je povinný druhému vrátiť všetko, čo podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy dostal. Navrhovatelia odkúpili od odporcu osobné motorové vozidlo, ako bolo neskôr preukázané, toto bolo kradnuté, bolo im zabavené, neskôr odovzdané do úschovy Okresného súdu Bratislava II. za účelom jeho vrátenia majiteľovi, a odporca bol teda povinný vrátiť im zaplatenú kúpnu cenu, pričom súd na vznesenú námietku premlčania podľa § 107 ods. 3 OZ neprihliadal.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odporca odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Žiline rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom krajský súd konštatoval, že nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia má vždy za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred odvolacím súdom, nakoľko sa objektívne dostáva do situácie, keď nemôže svoje odvolanie zákonným spôsobom zdôvodniť, čo má za následok vždy zrušenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní. Prvostupňový súd uviedol viaceré rozhodnutia a stanovil z Najvyššieho súdu ČR, avšak nezdôvodnil, ako konkrétne právne posúdil tento prejednávany prípad, nevysporiadal sa s tým, že už v roku 2001 bol podaný návrh na súde ohľadom vrátenia kúpnej ceny, pričom tento bol vzatý späť, a navrhovatelia až s odstupom 10 rokov opätovne podali žalobu, pričom súd neuviedol, prečo v tomto prípade neprihliadol na vznesenú námietku premlčania. Prvostupňový súd právny dôvod vrátenia finančných prostriedkov odporcom posudzoval podľa § 457 OZ, ustálil, že uzatvorená kúpna zmluva je absolútne neplatná, preto každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Prvostupňový súd nezdôvodnil, prečo dospel k právnomu záveru, že záväzok medzi účastníkmi je

synalagmatický, nevysporiadal sa s tvrdením odporcu, ktorý poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR spisová značka 32Odo 885/2003, a tvrdil, že sa jedná o samostatné nároky, nie o synalagmatický záväzok. Aplikácia § 107 ods. 3 OZ sa uplatní iba v prípadoch, keď na jednej strane stojí právo vlastnícke proti inému právu, čo nemožno uplatniť k posudzovanej veci. Pokiaľ takto postupoval, vec nesprávne právne posúdil. Taktiež odvolací súd poukázal aj na ďalšiu skutočnosť, a to podanie žaloby navrhovateľkou v 1. rade v roku 2001, jej následné späťvzatie a opakované podanie návrhu na súd z tých istých dôvodov po uplynutí 10. rokov. Toto konanie navrhovateľky prvostupňový súd nijakým spôsobom nevyhodnotil, či za takýchto okolností priznanie plnenia z uplatňovaného nároku by nebolo v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by dospel k záveru, že je dôvodné a nepremiľčané.

Navrhovateľka v I. rade na pojednávaní uviedla, že pri kúpe motorového vozidla sa pýtala odporcu, či auto nebolo kradnuté, on jej povedal, že nie a v prípade, ak kradnuté bolo, tak peniaze vráti. Keď im policajti auto zadržali, telefonovala odporcovi. Najskôr uviedol, že im peniaze vráti, neskôr, že bude sumu splácať po 50,- Sk. Prvýkrát podala žalobu v roku 2001, po doručení tejto žaloby odporcovi on sľúbil, že dlh bude splácať, preto zobrala návrh späť. Peniaze im však nevyplatil, preto sa opätovne rozhodla podať túto žalobu. Auto patrí do BSM, toto kupovali za trvania manželstva zo spoločných prostriedkov. Po zrušení rozsudku krajského súdu na pojednávaní uviedla, že sa pripája k výpovedi svojho manžela. S odporcom nikdy nedošlo k dohode o splátkach po 50,- Sk. Túto im len navrhol, s takouto by nesúhlasili. Opätovne žalobu podali preto, lebo nemohli dobre spať, prišli o 400.000,- Sk, cítili sa podvedení, a tieto peniaze museli splácať.

Navrhovateľ v 2. rade na pojednávaní uviedol, že o predaji auta sa dozvedeli cez inzerát, dohodli sa s p. M., že sa stretnú na pumpe, kde sa zišli, auto vyskúšali a tú aj vyplatili odporcovi sumu 400.000,-Sk. Pýtali sa ho, či nie je auto kradnuté. On uviedol, že v prípade, ak by bolo, že peniaze vráti. Asi po troch týždňoch im policajti auto zobrali. Vtedy odporcovi jeho manželka telefonovala, ten sľúbil najskôr, že peniaze vráti, potom uviedol, že nič nemá a bude ich splácať po 50,-Sk. Odporcu neobviňujú z krádeže, je možné, že on ho kúpil taktiež kradnuté. Auto kúpili zo spoločných peňazí. Po zrušení rozsudku krajského súdu na pojednávaní uviedol, že odporca mu bol od začiatku sympatický, potykali si, nemal mu prečo neveriť. Keď sa zistilo, že auto je kradnuté, snažil sa vymôcť peniaze, odporca však uviedol, že žiaden majetok nemá, nemajú mu čo zobrať, bude to splácať po 50,- Sk. On taktiež nemal peniaze, na kúpu si zobral pôžičku, peniaze musel splácať. Keď pýtal peniaze späť, sympatie a kamarátstvo medzi nimi sa minuli, ako mohol ísť on, ktorý bol nikto, proti niekomu, kto bol niekto, odporca bol v cudzineckej légii, preto mal z neho strach, pričom o jeho situácii vedeli viacerí ľudia, vyslúžili policajti, ktorí sa mu ponúkli, že mu pomôžu za cenu 60 %, on to odmietol. Nešlo však o riešenie situácie fyzickou cestou. Aj keď mal strach z odporcu, trestné oznámenie na neho podal. Nemohli dobre spať, prišli o 400.000,- Sk, cítili sa podvedení, a tieto peniaze museli splácať. K dohode o splátkach po 50,- Sk nikdy nedošlo. Žiadnu takúto splátku im ani nezaplatí. S podaním novej žaloby čakali skoro jedenásť rokov z toho dôvodu, že mali za to, že auto nie je kradnuté, podávali návrh na Štátnu inšpekciu, a od polície sa raz dozvedeli, že auto nie je kradnuté, potom im konečne prišiel papier, že auto bolo kradnuté. Táto situácia trvala tri alebo štyri roky. Tiež mali strach z odporcu pre situáciu, ktorá v štáte bola, v súčasnosti sa ho už neboja. V hotovosti mali 200.000,- Sk, požičali si 10.000,- mariek, ktoré splácali asi rok aj tri až štyri mesiace. Pôžičku mali od fyzickej osoby.

Odporca na pojednávaní uviedol, že nie sú pravdivé tvrdenia navrhovateľov, nikdy im nepodpísal žiadne splátky po 50,- Sk, pretože sumu 400.000,- Sk by v splátkach po 50,- Sk musel splácať 8000 mesiacov. Nikdy neuznal navrhovateľom, že im dlží sumu 400.000,- Sk. Je pravdou, že uvedené auto kúpil od pani S. na inzerát, ktorá ho chcela predať za sumu 500.000,- Sk, nakoniec sa dohodli na sume 450.000,- Sk. On dal taktiež inzerát do Avíza, že predá auto za 450.000,- Sk. S navrhovateľmi sa dohodli na sume 400.000,- Sk. Auto im predal, odovzdal, oni mu vyplatili sumu 400.000,- Sk. Auto riadne prešlo kontrolou na polícii, bolo odhlásené z evidencie. Políciou bolo prezerané 4-krát. Nikdy nepodpísal vrátenie sumy 400.000,- Sk, ani neuviedol, že ich vráti. Bol za pani S., aby mu peniaze vrátila s tým, že on potom tieto peniaze vráti navrhovateľom 1/, 2/. Navrhovatelia nemali pred ním rešpekt, pretože podali na neho trestné oznámenie. B. nedlží žiadne peniaze, lebo si od nich nič nepožičal, on im predal vec, ktorá bola jeho. On kupoval auto s tým, že je čisté, on ho neukradol. Nikdy ho B. písomne nevyzvali na vrátenie dlžnej sumy. Po zrušení rozsudku krajského súdu na pojednávaní uviedol, že je nezmyselné klamstvo, aby navrhovateľom splácal sumu 400.000,- Sk po 50,- Sk mesačne, nakoľko by to vychádzalo na dobu 8000 mesiacov, ktorých by sa nedožil. Nemal vedomosť o tom, že auto bolo kradnuté, v živote sa navrhovateľom nevyhrážal. V armáde je tiež normálna práca, peniaze si zarobil poctivo. Odkedy auto

predal, ani jedenkrát sa nekontaktoval s majiteľmi auta, nikomu sa nevyhrážal, nesľúbil žiadne splátky po 50,-- Sk. Ak sa na neho báli podať žalobu, je to úplná blbosť, pretože jeden z držiteľov vozidla sám povedal, že ho chcel nechať vymáhať už policajťami, čo jasne dokazuje pred súdom, že z neho strach nemali.

Právny zástupca navrhovateľov 1/, 2/ na pojednávaní uviedol, že na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že odporca predal navrhovateľom vozidlo za kúpnu cenu 400.000,- Sk. Následne bolo zistené, že toto vozidlo bolo odcudzené v Bratislave, teda odporca nebol vlastníkom tohto vozidla a teda ho ani navrhovateľom nemohol predať. Ide o absolútne neplatnú zmluvu, neplatný právny úkon od začiatku podľa § 39 OZ, lebo svojim obsahom a účelom odporuje zákonu. Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Navrhovatelia vydali uvedené auto do súdnej úschovy, nakoľko sa nepodarilo zistiť pobyt p. D. a nebolo mu možné auto odovzdať. Odporca však nevrátil navrhovateľom kúpnu cenu. Toto bezdôvodné obohatenie vzniklo na zmluvnom základe a v danom prípade súd v zmysle § 107 ods. 3 OZ nemôže prihliadať na námietku premlčania. Toto ustanovenie bolo do zákona zavedené v r. 1982 za účelom zjednotenia výkladu, aby sa vyvážila spravodlivosť, keď vedľa seba stoja dve práva, pričom vlastnícke právo je nepremiľateľné. Žiadajú návrhu vyhovieť, nakoľko nikto sa nemôže bezdôvodne obohatiť na úkor iného a bezdôvodné obohatenie sa musí vydať. Taktiež žiadajú náhradu trov konania. Po zrušení rozsudku krajského súdu na pojednávaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR spisová značka 31Cdo/2250/2009 zo dňa 14. 7. 2010 uverejnený v Lexforum.cz Otvorené fórum pro české a slovenské právníky, v ktorom veľký senát Najvyššieho súdu ČR použil s poukazom na § 107 ods. 3, štyri kľúčové argumenty: po 1. Teleleologický dôvod, že zmyslom je zachovanie rovnováhy práv oboch zmluvných strán neplatnej, či neskôr zrušenej zmluvy, dopadá na všetky prípady, kedy synalagmatický vzťah vznikol zo zákona, po 2. gramaticky, systematicky argumentoval, že opačný záver totiž, že v prípade absolútnej neplatne kúpnej zmluvy nejde o synalagmatický vzťah podľa § 457 Občianskeho zákonníka by činil ustanovenie § 107 ods. 3 OZ v časti pamätajúcej na neplatné zmluvy za absolútne nadbytočné ustanovenie, po 3. zo staršej judikatúry citoval záver, že kupujúci z neplatnej zmluvy tým, že vec vydá nie účastníkovi zmluvy, ale priamo vlastníkovi, splní povinnosť vydať vec za predávajúceho, a tým súčasne splní svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo synalagmatického záväzku voči predávajúcemu, ktorý nie je vlastníkom predávanej veci, po 4. z dôvodovej správy k Zákonom č. 131/82 Zb., citoval, že účelom diskutovaného ustanovenia bolo, že právna prax čelila rade obtiaží vyplývajúcich z toho, že najmä u neplatných alebo zrušených kúpnych zmlúv nebolo vydanie veci uplynutím času pre nepremiľateľnosť vlastníckeho práva ohrozené, zatiaľ čo podľa doslovného znenia zákona právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podliehalo. Taktiež poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu spisová značka 28Cdo 3041/2010 týkajúci sa motorového vozidla, kde je konštatované, že kupujúci z neplatnej zmluvy tým, že vydá vec priamo vlastníkovi, splní povinnosť vydať vec za predávajúceho, ktorý nie je vlastníkom veci, nakoľko vlastnícke právo sa nepremiľčuje, nemôže predávajúci, ani kupujúci uplatniť námietku premlčania. Vrátenie kúpnej ceny absolútne nie je v rozpore s dobrými mravmi, naopak, keby nebola vrátená kúpna cena, to by bolo v rozpore s § 107 ods. 3 OZ, § 457 OZ. Nakoľko navrhovatelia zaplatili kúpnu cenu za niečo, čo v živote nemohli dostať, teda získať k tomu vlastnícke právo, a tým pádom nemožno poukazovať na dobré mravy. Nárok navrhovateľov je jednoznačne nepremiľateľný, a zákon má väčšiu silu, ako dobré mravy, ktoré sú ťažko definovateľné. Rozsudok NS SR 6Cdo/200/2010, ktorý predložila právna zástupkyňa odporcu, absolútne nesúvisí s týmto konaním, kde sa jedná o výpoveď a špecifickú situáciu. Pokiaľ ide o zákonné ustanovenie na nejaké právo, tak len vo výnimočných prípadoch sa môže uplatňovať § 3 OZ, a samotný § 107 ods. 3 je výnimkou ustanovenia o premlčaní. Jeho klienti majú právo na vyplatenie kúpnej ceny za motorové vozidlo pochádzajúce z trestnej činnosti, pretože takéto vozidlo nemôže byť predmetom predaja, majú morálne právo na vrátenie peňazí, pretože § 107 ods. 3 bol zavedený v roku 1982, aby bola urobená spravodlivosť, ktorú musí mať súd predovšetkým na zreteli. Z morálneho hľadiska nikto nemôže povedať, že keď ja zaplatím niekomu za vozidlo, ktoré mi nemôže predať, nemám právo na vrátenie peňazí, pretože právo jeho klienta na vrátenie peňazí sa nepremiľčuje. Navrhovatelia vzali prvú žalobu späť preto, lebo pán odporca im sľúbil, že im vráti peniaze. K vráteniu peňazí však nedošlo. Práve toto konanie je nemorálne. Odporca nahovoril jeho klientov, aby späťvzali žalobu, a potom im zasa nevrátil peniaze, že nemá žiaden majetok. Potom začal hovoriť, že im to bude splácať po 50,-- Sk. Späťvzatím prvej žaloby sa navrhovatelia nevzdávajú svojho práva, nijakým spôsobom nezmarili uspokojenie svojho zákonného nároku tým, že žalobu vzali späť. Medzi navrhovateľmi a odporcom nikdy nedošlo k žiadnej dohode ohľadne splácania pôžičky po 50,-- Sk. Poukázal na výpoveď odporcu v trestnom konaní z roku 2002, kedy odporca peniaze najprv odmietol vrátiť, nech to ide súdnou cestou, bola podaná žaloba, následne sa obrátil na pani S. s tým, že vozidlo

je kradnuté, aby mu vrátila peniaze, on to vráti pani B., čo dokazuje, že odporca chcel vrátiť peniaze pani B. po podaní žaloby. Rozhodnutie Najvyššieho súdu z roku 2004, na ktoré sa odvoláva právna zástupkyňa odporcu, už bolo prekonané dvoma rozhodnutiami Najvyššieho súdu, dokonca veľkého senátu občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia v roku 2009 a 2010. Odporca sa nemôže uspokojiť z odcudzeného vozidla, nakoľko nie je to jeho vozidlo, hovoríme tu o absolútne neplatnej kúpnej zmluve, vozidlo bolo z trestnej činnosti. Namietal tvrdenie právnej zástupkyne odporcu, že dôjde k porušeniu právnej istoty jej klienta, ktorý čakal 10 rokov, že navrhovatelia podajú žalobu o 400.000,-- Sk. Darmo si zakladal nad tým, že uplynie 10 rokov, a neplatil. Odporcovi nevznikne žiadna ujma, ak súd prizná navrhovateľom právo podľa zákona, pretože aj on má podanú žalobu, kde je prerušené konanie voči pani S.D., a súd neposudzuje právny vzťah medzi pani S. a ním. Taktiež právna zástupkyňa zavádza tým, že pokiaľ zanikla nejaká firma, nemá byť posúdené zákonné právo jeho klientom. Aj pani S.Á. sa môže domáhať svojho práva od toho, od koho auto kúpila leasingová spoločnosť, čo je jeho právny názor, a nie je predmetom tohto konania. Nie je pravdou, že by jeho klienti boli lichnaví pri uplatňovaní práva, žiadali dať auto znalecky preskúmať, pričom konečný efekt na základe metalografických expertíz v kriminalisticko-expertíznom ústave bolo, že vozidlo pochádza z trestnej činnosti, bolo odcudzené konkrétnej osobe v okrese Bratislava I. Veľký senát obchodnoprávneho a občianskoprávneho kolégia jednoznačne konštatoval s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 3, že v takýchto prípadoch vzniká, že dobromyseľný držiteľ predáva, a medzi ním a kupujúcim vzniká zo zákona synalagmatický vzťah, kedy došlo k vzájomnému plneniu. Vozidlo bolo odovzdané navrhovateľom, kúpna cena odporcovi, a v zmysle §107 ods. 3 sa musí vrátiť všetko, nakoľko ide o absolútne neplatnú zmluvu. Je tam nepremlčateľné právo vlastníka, právo na vrátenie mu vzniká priamo zo zákona, to je vyrovňavacia spravodlivosť. V rozpore s dobrými mravmi by bolo neoprávnené obohatenie sa z neplatného právneho úkonu získať nejaký majetok, ten sa musí vrátiť. Úroky z omeškania nepožadujú, žiadajú, aby im bolo vrátené to, čo zaplatili navrhovatelia za odcudzené vozidlo, a trovy konania.

Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní uviedla, že uplatnený nárok považujú za neoprávnený, žaloba je vecne nesprávna, bola dokladovaná tvrdeniami, ktoré sa ukázali počas konania ako nepravdivé, napr. tvrdenie o údajnom uznaní dlhu odporcom. Navrhovatelia na pojednávaní uviedli, že odporca im žiaden písomný doklad o uznaní dlhu neposkytol. Argument o údajnom uznaní dlhu súvisí práve so snahou vyhnúť sa následku spojenému s uplatnením námietky premlčania. Táto námietka je dôvodná, súd je povinný podľa § 107 ods. 2) a 3) na námietku premlčania prihliadať. Dôvody, pre ktoré je premlčanie relevantné podopreli vlastným právnym výkladom, odbornými komentármi a rozhodnutím NS ČR, ktoré vychádza z rovnakej právnej normy, ktorá je rovnaká ako pre SR, tak pre ČR. Súd by mal analogicky postupovať v tejto veci. Uplatnenie ustanovenia § 107 ods. 3) OZ je prípustné v prípade, ak na jednej strane stojí právo vlastnícke a na druhej právo na vrátenie kúpnej ceny. Poukázala na rozsudok NS ČR 32Odo 885/03, ktoré rozhodnutie vychádza z ustanovenia § 107 ods. 3) OZ, skutkové okolnosti prípadu sú úplne rovnaké ako v danom prípade, kde v záväznej časti rozhodnutia NS uviedol, že v tomto prípade proti sebe stálo právo na vrátenie kúpnej ceny, pričom druhá strana nebola skutočným vlastníkom, ktorá by mohla uplatňovať, resp. domáhať sa toho, že vlastnícke právo je nepremlčateľné a práve z tohto dôvodu NS povedal, že pre takýto prípad nie je prípustné použitie ustanovenia § 107 ods. 3) a súd je povinný prihliadať na námietku premlčania uplatnenú odporcom a teda dokazovať 2-ročnú, eventuálne 3-ročnú premlčaciu lehotu. Po zrušení rozsudku krajského súdu na pojednávaní uviedla, že krajský súd okrem otázky premlčania poukázal aj na novú rovinu posudzovania tohto sporu s možnosťou uplatnenia úvahy OS, či za okolností opakovaného podania žaloby navrhovateľmi na to isté plnenie s odstupom 10. rokov priznanie plnenia z uplatneného nároku by nebolo v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by aj súd dospel k záveru, že nárok je dôvodný a nepremlčateľný. Odporca má za to, že krajským súdom naznačená úvaha smerujúca fakticky k uplatneniu ustanovenia § 3 ods. 1 OZ je správna. Navrhovatelia si uplatnili právo na zaplatenie kúpnej ceny špekulatívne a účelovo, keďže navrhovateľka mala už v roku 2001, kedy došlo k odobratiu vozidla, možnosť uplatniť svoje nároky aj cestou trestného konania voči páchatelovi krádeže vozidla. Oni sa však rozhodli pre uplatnenie trestného konania voči odporcovi, a súčasne civilného konania, kedy navrhovateľka v 1. rade ako vtedajšia žalobkyňa zobrala žalobu bezdôvodne späť. Zastavenie konania nebráni podaniu novej žaloby, avšak dôkazné možnosti odporcu by boli iné, ako s odstupom 10., respektíve už 13. rokov. To isté platí aj o pani S., od ktorej odporca vozidlo odkúpil, ako aj od ďalších, od ktorých bolo odkúpené, a súčasná žaloba má jediný praktický výsledok vznik a reťazenie súdnych sporov ohľadom odcudzeného vozidla. Samotná pani S. podala žalobu na Okresný súd v Prievidzi, ako aj na náhradu škody voči štátu. Tvrdenie navrhovateľov o údajnej dohode na splátkach dlhu po 50,-- Sk je nepravdivé a nepreukázané. Terajšia žaloba predstavuje konanie navrhovateľov, ktoré nepožíva právnu ochranu,

príčom možno súdu rozhodnúť o nepriznaní právnej ochrany, ak by šlo aj o právo nepremlčateľné, vyplýva z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, pričom možnosť súdu aplikovať § 3 ods. 1 OZ je nezávislá na skutočnosti, či je uplatnené právo domnelé, alebo naopak, či je v súlade so zákonom alebo zmluvnými podmienkami. Podstata rozhodovania súdu podľa tohto ustanovenia je vysvetlená v uznesení Najvyššieho súdu SR 6Cdo/200/2010, v zmysle ktorého má súd možnosť ako autoritatívny orgán, aby zasiahol do výkonu práv a povinností, ak zistí, že odporuje dobrým mravom, teda či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi, a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť poskytnúť ochranu uplatňovanému právu. Toto posúdenie je vždy založené na úvahe súdu, ktorá musí byť podložená vždy konkrétnymi zisteniami, či sa výkon určitého práva prieči dobrým mravom, musí byť súdom vo vzájomnom konaní subjektov občianskoprávných vzťahov vždy zistené podľa objektívneho kritéria s prihliadnutím na všetky konkrétne okolnosti prípadu vrátane doby, miesta konania, ako aj postavenie subjektov. České súdy ale neriešili špecifickú situáciu, ktorá nastala v tomto konaní, že žaloba bola uplatnená opakovane. Navrhla, aby sa súd zaoberal právnym názorom uvedeným v rozhodnutí krajského súdu, a to prečo došlo k späťvzatiu žaloby, a opakovanému podaniu žaloby z tých istých dôvodov po uplynutí 10. rokov. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 28Cdo/2421/12, kde právna veta definuje zmysel ustanovenia § 3 ods. 1 OZ, kedy súdy skúmajú, či uplatnenie daného práva, hoci by bolo aj zákonné, vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa tak vo vzťahu medzi účastníkmi, ako aj v postavení niektorého z nich navonok. V tomto prípade však dochádza k narušeniu právnej istoty nielen odporcu, ale aj všetkých jeho právnych predchodcov. V danom prípade existujú dva názorové smery, či ide o premlčateľné alebo nepremlčateľné právo s tým, že § 107 ods. 3 bol zaradený do OZ v roku 1982. Jeho účel vyplýva z dôvodovej správy v snahe zákonodarcu vyhnúť sa nepriaznivým dôsledkom pre stranu neplatnej zmluvy, ktorej právo na peňažné plnenie bolo ohrozené premlčaním, t.j. kupujúceho, zatiaľ čo na druhej strane právo na vydanie prevedenej veci premlčaniu nepodliehalo, t.j. predávajúcemu. Navrhovatelia nemali právo ohrozené premlčaním, svoje právo využili podaním prvej žaloby 6 mesiacov po uzatvorení kúpnej zmluvy, a sami si právo zmarili späťvzatím žaloby bez toho, aby bol uvedený akýkoľvek dôvod. A už toľž nie dohoda medzi účastníkmi konania o vrátení peňazí. Navrhovatelia odporcu vykresľujú celý čas tak, akoby mali z neho strach, lebo bol vojak, naopak, z výsluchu navrhovateľa vyplýva, že jemu sa ponúkli ľudia, ktorí sa snažili riešiť situáciu fyzickou cestou. Na pojednávaní dňa 23. 2. 2012 navrhovatelia ohľadne týchto okolností vypovedali inak, nevypovedali o nejakom strachu, ktorý mali mať pri podaní žaloby a trestného oznámenia, ale až v súvislosti s vymyslenými 50,-- Sk splátkami. Poukázala na časové nezrovnalosti, kedy trestné oznámenie bolo podané 30. 10. 2001, kedy už navrhovateľka vypovedala, kde mala byť údajná dohoda o splátkach po 50,-- Sk, pričom žaloba bola podaná až 27. 12. 2001, t.j. dva mesiace po podaní trestného oznámenia. Pričom navrhovatelia na pojednávaní uviedli, že v dôsledku tejto dohody o splátkach po 50,-- Sk zobrali žalobu späť. Ide o ich účelové tvrdenia, pričom pán M. v zápise o výsluchu nikdy netvrdil, že im peniaze vrátil, nikdy sa nedohodol na vrátení peňazí, ani po 50,-- Sk splátkach. Výslovne jej vo svojej výpovedi odmietol vrátiť, nech to ide súdnou cestou s tým, že sám sa obrátil na pani S., a táto keby mu peniaze vrátila, tieto by on vrátil. Dobré mravy sa v rámci súdneho konania posudzujú z hľadiska princípu všeobecnej spravodlivosti, poctivosti, slušnosti a čestnosti. Z hľadiska uplatneného práva si obe strany uplatňujú právo na súdnu ochranu, ktoré má svoju zákonom predpokladanú kvalitu. U navrhovateľov ich právo nie je uplatnené na základe právnej normy, ale právneho princípu nemo plus juris. Na druhej strane právo na súdnu ochranu odporcu, ktorý vo vzťahu k princípu nemo plus juris nebol poruшитelom tohto princípu, a samému v rámci súdnej ochrany svedčia viaceré právne princípy, a to najmä ústavný princíp právnej istoty a legitímneho očakávania, dôvery v zachovanie status quo 10 ročného od podania prvej žaloby, jej späťvzatia, kedy mal oprávnené očakávanie, že navrhovatelia, ktorí žalobu prvú vzali späť bez uvedenia dôvodu, túto opätovne nepodajú. Okamihom podania druhej žaloby sa stali poruшитelmi princípu právnej istoty a legitímneho očakávania odporcu. S tým súvisí aj ochrana dobrej viery odporcu. Bez ohľadu na to, či uplatnené právo podlieha alebo nepodlieha premlčaniu, súd musí skúmať neprijateľné dôsledky v prípade priznania žalovanej sumy, kde na strane navrhovateľov nastane individuálny prospech priznaním sumy, na strane odporcu individuálny neprospech, a okrem toho reťazenie súdnych sporov, ale aj pretrhnutý reťazec v dôsledku zániku firmy Axa Group OCP, a.s., k 30. 10. 2012, pričom išlo o riadnu leasingovú spoločnosť, čo znamená, že pani S., od ktorej auto kúpil odporca, nemá voči komu uplatniť si svoj nárok. K takémuto stavu by nedošlo, keby navrhovatelia riadne pokračovali ďalej v prvom konaní o prvej žalobe bez späťvzatia. Keďže vozidlo bolo vyradené z evidencie v roku 2013, neexistuje ani len teoretická možnosť, aby došlo k uspokojeniu nároku kohokoľvek z tohto vozidla, a všetky tieto následky sú neprijateľné v porovnaní s individuálnym prospechom navrhovateľov. Preto súd musí uplatniť princíp spravodlivosti žalobu zamietnuť, v opačnom prípade by išlo o prílišný formalizmus pri výklade práva. Otázka premlčateľnosti v tomto konaní nie je až tak podstatná, väčšiu

relevanciu vo veci má ustanovenie § 3 ods. 1 OZ. Argumentáciu žalobcov považujú za nekorektnú, nakoľko vychádzal z dlhodobého nerešpektovania právneho názoru krajského súdu. Povinnosťou súdu bolo venovať sa okolnostiam späťvzatia prvej žaloby a dôvodu podania druhej žaloby. Liknavosť a špekulatívne konanie navrhovateľov viedli k neprijateľným následkom na strane odporcu, všetkých jeho právnych predchodcov, k narušeniu právnej istoty, k mareniu reálnej možnosti týchto subjektov získať peniaze, eventuálne a čisto teoreticky sa uspokojiť zo samostatného vozidla. Proti týmto následkom je dôvod navrhovateľov, že žalobu podali, pretože nemohli dobre spávať, skutočne neadekvátne. Takto uplatnený nárok navrhovateľov nemôže požívať ochranu práva, výkon tohto práva je v rozpore s dobrými mravmi, súd by mal žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania, okrem iného pre obzvlášť náročnú a odbornú argumentáciu, ktorú si vyžadovala ochrana jeho práv.

Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s celým spisovým materiálom a to s fotokópiou technického preukazu motorového vozidla EČ: M. s úradným záznamom o podaní vysvetlenia navrhovateľkou v I) rade zo dňa 30.10.2001 v Senci na OO-PZ pod ČVS: PZ-DÚ-1566/St-O1-SC, s uznesením Okresného úradu vyšetrovania PZ Čadca zo dňa 27.3.2002 pod ČVS: OÚV-685/2001, ktorým bola odložená vec z podozrenia trestného činu podvodu, ktorého sa mal dopustiť odporca, s potvrdením o predbežnom zaistení veci zo dňa 9.8.2001, s vyrozumiením držiteľa o zaistení BMW zn. BMW 325i Cabrio, EČ: R.-XXXAO zo dňa 6.9.2001, s potvrdením o predbežnom zaistení veci zo dňa 18.9.2001, z informácie o vozidle ZAWTBARIA spol. s.r.o. Bratislava, s uznesením OR-PZ ÚJaKP Bratislava pod ČVS: OÚV-21/99 zo dňa 9.6.2006, ktorým bolo odcudzené auto uložené do úschovy OS Bratislava II., s vyjadreniami právnych zástupcov ako navrhovateľov, tak aj odporcu, so spisom OS v Čadci 12C 1037/01, s uznesením Okresného súdu Prievidza 8C/55/20112 o prerušení konania do právoplatného skončenia tohto konania, so žiadosťou G. S. adresovanou na Ministerstvo vnútra SR o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, so zápisnicou o výpovedi odporcu pred OÚV PZ Čadca zo dňa 4. 2. 2002 pod číslom ČVS:OÚV-685/2001, s oznámením OR PZ SR ODI Čadca o počte prepisov a účastníkov prepisov osobného motorového vozidla BMW, VIN:WBABJP1030JC46097, rok výroby 1994, ktoré bolo prepísané: na Ivana Gubiča, AXA Group OCP Rimavská Sobota, G. S., A. M., A. B., s oznámením OR PZ odbor kriminálnej polície Čadca, že vyšetrovací spis ORP:OÚV-682/2001 bol v roku 2013 skartovaný.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že navrhovatelia 1-2) spolu s odporcom uzatvorili dňa 16.7.2001 kúpnu zmluvu, na základe ktorej odkúpili navrhovatelia do BSM osobné motorové vozidlo zn. BMW 325i Cabrio, EČ: M. a odporcovi vyplatili kúpnu cenu vo výške 400.000,-Sk. Dňa 3.8.2001 bolo vozidlo prihlásené na navrhovateľku v I) rade na ODI ORP-PZ, bolo mu pridelené evidenčné číslo R.. Dňa 9.8.2001 bolo synovi navrhovateľov auto predbežne zaistené policajtmi OR-PZ v Senci - odbor kriminálnej polície pre podozrenie, že súvisí s páchaním trestnej činnosti. Na základe písomného vyrozumenia držiteľky o vykonaných opatreniach zo dňa 6.9.2001 bolo navrhovateľom oznámené, že zaistené vozidlo bolo podrobené metalografickému skúmaniu výrobných čísiel, kde bolo zistené a potvrdené pozmeňovanie výrobných čísiel karosérie a motora, odstránenie častí identifikačných štítkov, zistené bolo, že vozidlo pochádza z krádeže v Bratislave. Jeho vlastníkom je W. D.. Po zistení, že vozidlo bolo odcudzené, bolo prevzaté vyšetrovateľom na ďalšie konanie, boli na ňom vykonané ďalšie expertízne skúmania, pričom sa zistilo, že vozidlo obsahuje súčasti dvoch vozidiel. Keďže sa vyšetrovateľovi nepodarilo skontaktovať s vlastníkom vozidla s p. W. D., dňa 9.6.2006 rozhodol uznesením ČVS: OÚV-21/99 o umiestnení odcudzeného, zaisteného a prevzatého vozidla do úschovy OS Bratislava II. Navrhovatelia podali na odporcu trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu podvodu, ktoré bolo uznesením OÚ PZ Čadca uznesením zo dňa 27.3.2002 odložené.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. I) OZ kto sa na úkon iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods. 3 OZ ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol namietanie premlčať.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných, a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 16.7.2001 medzi navrhovateľmi 1/, 2/ a odporcom, na základe ktorej odporca ako predávajúci odpredal do BSM navrhovateľov motorové vozidlo a navrhovatelia ako kupujúci mu zaplatili kúpnu cenu vo výške 400.000,- Sk je absolútne neplatnou zmluvou, ide o neplatný právny úkon, ktorý svojim obsahom a účelom odporuje zákonu. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd musí prihliadať z úradnej moci. Odporca, keďže nebol vlastníkom tohto motorového vozidla, ako bolo neskôr zistené, uvedené auto bolo odcudzené, aj keď bolo na ODI OR-PZ v Senci riadne prihlásené na navrhovateľku v I) rade ako držiteľku a bolo mu pridelené nové evidenčné číslo, nemohol teda takéto vozidlo predať navrhovateľom v zmysle zásady, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako má. Keďže uvedená kúpna zmluva je neplatná, podľa § 457 OZ je každý z účastníkov povinný druhému vrátiť všetko, čo podľa zmluvy dostal. V § 457 nejde o samostatnú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, ale je v ňom upravený zvláštny spôsob vydania predmetu bezdôvodného obohatenia, ak zmluva, podľa ktorej si strany navzájom plnili bola neplatná alebo zrušená. V danom prípade sa teda povinnosť vydať plnenie z neplatnej zmluvy nebude riadiť ustanovením § 451 OZ, ale ustanovením § 457 OZ, ktoré určuje ako pravidlo vzájomnú viazanosť práv a povinností účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Znamená to teda, že právo jednej zmluvnej strany na vydanie poskytnutého plnenia je podmienené jej povinnosťou vrátiť druhej zmluvnej strane to, čo podľa zmluvy od nej prijala. Zo zákona tak vzniká synalagmatický záväzok, v ktorom je povinnosť oboch strán k plneniu na seba vzájomne viazaná.

Z publikovanej praxe súdov v obdobných právnych veciach súd dospel k záveru, že existujú súdne rozhodnutia, kde si vzájomne odporujú právne závery o nepremlčateľnosti uplatneného práva navrhovateľov podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a to rozsudky spisová značka 28Cdo/3041/2010 a 31Cdo/2250/2009, a naopak, o nepremlčateľnosti uplatneného práva navrhovateľov podľa § 107 ods. 1, 2 OZ, a to rozsudky spisová značka 32Odo/885/2003 a 32Odo/1142/2004. Uvedenú skutočnosť uznáva aj právna zástupkyňa odporcu, pričom právny zástupca navrhovateľov vyslovene poukázal na rozsudok veľkého senátu občiansko-právneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR spisová značka 31Cdo/2250/09 zo dňa 14. 8. 2010, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu spisová značka 28Cdo/3041/2010 zo dňa 21. 10. 2010, ktorými bol prekonaný právny názor Najvyššieho súdu vyjadrený v jeho rozsudku spisová značka 32Odo/885/2003 zo dňa 22. 12. 2004, na ktorý poukázal okresný súd vo svojom predchádzajúcom rozsudku zo dňa 12. 3. 2012, v ktorom bolo uvádzané, že v danom prípade nejde o synalagmatický záväzok, ale jedná sa o dva samostatné nároky, kedy proti sebe stojí právo navrhovateľa ako kupujúceho na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej zmluvy voči odporcovi ako predávajúcemu, ktorý sa však nikdy nestal vlastníkom predmetnej veci, a preto nedisponuje žiadnym nepremlčateľným právom, z uvedeného dôvodu aplikácia § 107 ods. 3 OZ nie je možná. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR súd dospel jednoznačne k záveru v danej veci, že právo navrhovateľov je v zmysle § 107 ods. 3 nepremlčateľné, nakoľko veľký senát Najvyššieho súdu rozhoduje v prípadoch, ak trojčlenný senát dospeje k záveru odlišnému od dovtedajšej judikatúry Najvyššieho súdu, a v záujme jednotného rozhodovania súdov zaujíma zjednocujúce stanoviská. Uvedené jednoznačne vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu ČR 31Cdo/2250/09, kde z odôvodnenia vyplýva, že trojčlenný senát Najvyššieho súdu č. 28Cdo, ktorý mal podľa rozvrhu práce Najvyššieho súdu dovoliť prejednať a rozhodnúť o ňom, dospel pri riešení otázky, či ustanovenie § 107 ods. 3 sa má aplikovať aj v prípade absolútne neplatnej kúpnej zmluvy k odlišnému právnomu záveru, ako bol publikovaný v rozsudku 32Odo/1142/04 zo dňa 26. 4. 2005, a preto postúpil vec veľkému senátu občiansko-právneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí 31Cdo/2250/2009 vyslovil právnu vetu: „Dôsledkom absolútne neplatnej kúpnej zmluvy je vznik synalagmatického záväzku v zmysle ustanovenia § 457 OZ. Ustanovenie § 107 ods. 3 OZ dopadá na všetky prípady, kedy synalagmatický vzťah vnikol zo zákona.“

Z hľadiska aplikácie ustanovenia § 107 ods. 3 OZ, podľa ktorého „ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak aj druhý účastník mohol namietanie premlčať,“ nie je teda rozhodujúce, že sa prevod vlastníctva práve z dôvodu neplatnosti zmluvy neuskutočnil, a navrhovateľa tak vlastníctvo k veci podľa zmluvy platne nenadobudli, a nie je rozhodujúca ani tá okolnosť, či sa kupujúci fakticky ujali držby veci, alebo nie. Zmyslom § 107 ods. 3 je zachovanie rovnováhy práv oboch zmluvných strán neplatnej zmluvy, ktorý dopadá na všetky prípady, kde synalagmatický vzťah vznikol zo zákona. Opačný záver by v prípade absolútne neplatnej zmluvy spôsobil nadbytočnosť ustanovenia § 107 ods. 3 OZ. Súdna prax dospela k názoru, že účastník neplatnej zmluvy, ktorý kúpil odcudzenú vec, splní svoju reštitučnú povinnosť voči druhej zmluvnej strane podľa § 457 OZ tým, že vydá vec jej vlastníčkovi (R4/1988). Koná tak namiesto toho, kto vec odcudzil a jemu predal, a zároveň plní povinnosť, ktorú má voči druhej zmluvnej strane neplatnej kúpnej zmluvy. Tento názor je publikovaný aj v ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu ČR, napríklad v rozsudku spisová značka 25Cdo/2432/99, v uznesení spisová značka 25Cdo/663/2005, podľa ktorých kupujúci z neplatnej zmluvy tým, že vec vydá nie účastníkovi zmluvy, ale priamo vlastníčkovi, splní povinnosť vydať vec za predávajúceho, a tým súčasne splní i svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo synalagmatického záväzku voči predávajúcemu, ktorý nie je vlastníkom prevádzanej veci. Tento záver zodpovedá aj dôvodovej správe k Zákonom číslo 131/1982 Zbierky, ktorým bol zmenený Občiansky zákonník, a v ktorej bolo uvedené, že ustanovenie § 107 ods. 3 bolo do právneho poriadku zakotvené práve z dôvodu, že doterajšia právna prax čelila problémom vyplývajúcim z toho, že najmä u neplatných alebo zrušených zmlúv nebolo vydanie veci uplynutím času pre nepremlčateľnosť vlastníckeho práva ohrozené, zatiaľ čo podľa doslovného znenia zákona právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podliehalo.

Z vyššie uvedeného teda pre daný prípad vyplýva, že nakoľko si účastníci podľa kúpnej zmluvy zo dňa 16. 7. 2001 plnili, teda predávajúci prevzal kúpnu cenu a kupujúci prevzal predmetný automobil, vznikol medzi nimi synalagmatický záväzok zo zákona podľa § 457 Občianskeho zákonníka, a obe strany boli povinné si tieto vzájomné plnenia navzájom vrátiť. Na tomto synalagmatickom záväzku nič nemení ani okolnosť, že automobil bol odovzdaný do úschovy Okresného súdu Bratislava II., nakoľko jeho majiteľ sa zdržiaval na neznámom mieste, teda týmto vrátením navrhovateľ splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo synalagmatického záväzku. Nakoľko sa vlastnícke právo skutočného vlastníka auta nepremlčuje, podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, z tohto dôvodu nemohol premlčanie namietat ani odporca, a preto je pre posúdenie veci nerozhodné, či k premlčaniu práva došlo, teda či márne uplynula objektívna premlčacia doba, odporcovi teda vznesenie námietky premlčania proti jeho zákonnej povinnosti na vrátenie kúpnej ceny neprináleží.

Právna zástupkyňa odporcu v záverečnej reči uviedla, že otázka premlčateľnosti v tomto konaní nie je až tak podstatná, väčšiu relevanciu v zmysle zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Žiline má ustanovenie § 3 ods. 1 OZ, kedy krajský súd konštatoval, že prvostupňový súd nijakým spôsobom nevyhodnotil konanie navrhovateľky v 1. rade v roku 2001, kedy podala žalobu, a následne ju bez uvedenia dôvodu zobrala späť, a opakovane podala po uplynutí 10. rokov, pričom krajský súd nariadil okresnému súdu skúmať, či takéto konanie navrhovateľov, teda opakované podanie žaloby po 10. rokoch, nie je v rozpore s dobrými mravmi.

Dobré mravy, hoci sú zákonným pojmom, nie sú zákonom definované. Je nepochybné, že právny predpis im dáva značnú vážnosť a silu, avšak nikde ich nešpecifikuje, nekonkretizuje, posudzovanie, čo je v súlade s dobrými mravmi, patrí vždy od prípadu k prípadu súdu, nakoľko objasnenie pojmu dobré mravy vzhľadom k ich značnej mnohotvárnosti, ako aj k vývoju a zmenám je veľmi komplikované. Tento pojem vymedzuje, aj keď nie vždy jednotne, teória a súdna prax. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ zakotvuje základné podmienky tzv. chráneného výkonu subjektívnych práv za splnenia nasledovných predpokladov, že toto ustanovenie sa môže vzťahovať len na výkon existujúcich práv, a taktiež toto ustanovenie upravuje, že zákonný rámec výkonu práva nespĺňa taký výkon, ktorý bez právneho dôvodu zasahuje do práv a oprávnených záujmov iných, alebo je v rozpore s dobrými mravmi. Subjekt vykonávajúci právo musí jeho výkon realizovať v súlade so zákonom, jeho realizácia musí byť primeraná s ohľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý (t.j. nesmie ísť o tzv. šikanózný výkon práva), a musí byť v súlade s dobrými mravmi. Výkon práva, ktorý zasahuje bez právneho dôvodu do práv a oprávnených záujmov iných, je prejavom šikanózneho výkonu práva, t.j. ide o výkon práva realizovaného nie za účelom dosiahnutia určitého, napríklad ekonomického cieľa, ale v úmysle poškodenia subjektu. Takýto výkon práva je v rozpore s absolútnym zákazom vyjadreným v ustanovení § 3 ods. 1 OZ. Rovnako je v rozpore s dobrými mravmi aj výkon práva, či už formou právneho úkonu, alebo faktickým správaním, ktorým

rozumieme také konanie, ktoré sa nachádza v elementárnom rozpore s názorom a mienkou prevažnej väčšiny spoločností o otázke, aký by mal byť výkon tohto práva, aby dodržiaval a zachoval morálne a etické zásady spoločnosti. Ide najmä o rešpektovanie hodnôt, ako sú slušnosť, poctivosť, morálka a podobne. Nedodržanie podmienok výkonu práva uvedených v § 3 ods. 1 OZ a prekročenie zákonného rámca výkonu práva predstavuje exes, ktorého následkom je, že takýto výkon práva, nemôže požívať právnu ochranu. V zmysle § 3 ods. 1 OZ však nepostačuje akýkoľvek rozpor s dobrými mravmi, alebo akýkoľvek zásah do subjektívnych práv, ktorý nie je celkom v súlade s dobrými mravmi, ale tento zásah musí byť takej intenzity a vážnosti, ktorá je v demokratickej spoločnosti aj s ohľadom na verejnú mienku neakceptovateľná. To len potvrdzuje, že v demokratickej spoločnosti platia písané právne normy, a nepísané pravidlá správania sa sú len výnimočným inštitútom, ktorým písané právo dáva náležitú vážnosť. To znamená, že by nemalo viesť k oslabovaniu ochrany subjektívnych občianskych práv stanovených zákonom, a tým k nežiaducemu narušovaniu istoty občianskoprávných vzťahov. Použitie tohto ustanovenia je možné len vo výnimočných odôvodnených prípadoch, ako spravodlivého vymeriavacieho merítka pre citlivé hodnotenie konkrétnych okolností individuálneho prípadu, ktoré sleduje odstránenie prípadných tvrdostí zákona.

Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní namietala, že konanie navrhovateľov je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko navrhovateľka v 1. rade už v roku 2001 podala na Okresný súd v Čadci žalobu, ktorou sa domáhala voči odporcovi zaplata sumy 400.000,-- Sk, avšak túto bez uvedenia dôvodu vzala späť, a opakovane ju podala po uplynutí lehoty 10 rokov, čím sa navrhovatelia stali porušiteľmi princípu právnej istoty a legitímneho očakávania odporcu, nakoľko vyhovením tomuto návrhu by došlo priznaním sumy k individuálnemu prospachu navrhovateľov, kým na strane odporcu k individuálnemu neprospechu, a došlo by k rešazaniu súdnych sporov týkajúcich sa predchádzajúcich majiteľov tohto auta, ako aj pretrhnutému rešazcu v dôsledku zániku firmy AXA Group OCP Rimavská Sobota k 30.10.2012, ktorá bola riadnou leasingovou spoločnosťou, to znamená, že pani Orságová, od ktorej kúpil odporca auto, by si nemala voči komu uplatniť svoj návrh. K uvedenému stavu by ale nedošlo, pokiaľ by navrhovateľka riadne pokračovala v prvom konaní o prvej žalobe, a nedošlo by k späťvzatiu. Keďže v roku 2013 bolo vozidlo vyradené z evidencie, a neexistuje ani teoretická možnosť uspokojenia nároku kohokoľvek z tohto vozidla. Liknavosť a špekulatívne konanie navrhovateľov viedli k neprijateľným následkom na strane odporcu, ako aj jeho právnych predchodcov, ktoré konanie narušilo ich právnu istotu, zmarilo reálnu možnosť týchto subjektov získať peniaze, teoreticky sa uspokojiť aj zo samotného vozidla. Dôvody, ktoré tvrdili navrhovatelia, prečo zobrali žalobu späť, teda že nemohli dobre spať, respektíve že mali strach z odporcu, sú špekulatívne, neadekvátne, nakoľko podali voči nemu trestné oznámenie. Naopak, právny zástupca navrhovateľov uviedol, že pokiaľ odporca nemôže namietat premlčanie ich práva, keďže mu toto právo neprislúcha, nemôže namietat ani rozpor výkonu práva navrhovateľov s dobrými mravmi z dôvodu, že navrhovateľka v 1. rade vzala prvú žalobu v roku 2001 späť, a opakovane podali po uplynutí 10. rokov novú žalobu, keďže späťvzatím žaloby nestratili svoje právo na podanie novej žaloby, a rozhodnutie o právnej istote bývalých držiteľov tohto odcudzeného motorového vozidla nie je predmetom tohto konania, a v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR sp. značka 1ÚS/50/2010, v ktorom je vyslovený právny názor, že na základe absolútne neplatnej zmluvy, absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva, teda nemožno uvažovať ani o ochrane vlastníckeho práva, hoc aj dobromyseľného držiteľa, a za takéhoto stavu nie je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má. Vrátanie kúpnej ceny navrhovateľom nie je v rozpore s dobrými mravmi, opak by bol v rozpore s dobrými mravmi, keďže navrhovatelia zaplatili kúpnu cenu za niečo, k čomu v živote nemohli získať vlastnícke právo, a aj ustanovenie § 107 ods. 3 OZ bol zavedený do Občianskeho zákonníka v roku 1982, aby bola urobená spravodlivosť, na ktorú súd musí predovšetkým prihliadať. Poukázal na to, že navrhovatelia vzali prvú žalobu späť preto, lebo odporca im sľúbil, že im vráti peniaze, ak jemu peniaze vráti pani S..

Súd sa v zmysle intencí zrušujúceho uznesenia teda zaoberal aj tým, či opakované podanie žaloby navrhovateľmi z tých istých dôvodov po uplynutí 10. rokov nie je v rozpore s dobrými mravmi, po tom, čo dospel k záveru, že ich právo je dôvodné a nepremlčateľné. Navrhovateľka v 1. rade uviedla, že žalobu zobrala z toho dôvodu späť, že im odporca sľúbil, že dlh bude splácať, avšak keď im peniaze nevyplatil, rozhodla sa opätovne podať túto žalobu. Navrhovatelia zhodne uviedli, že im odporca navrhol dohodu o splátkach 50,-- Sk, keďže nemal žiaden majetok, avšak s takouto dohodou nikdy nesúhlasili, žalobu podali opätovne preto, lebo nemohli dobre spať, prišli o 400.00,-- Sk, cítili sa podvedení, tieto peniaze si museli požičať, a museli ich aj splácať. V čase podania prvej žaloby mali z odporcu strach, nakoľko

oni boli nikto, odporca bol v cudzineckej légii, o ich situácii vedeli aj viacerí ľudia, ktorí im núkali, že im pomôžu za cenu 60 %, nešlo o riešenie situácie fyzickou cestou, a toto navrhovatelia odmietli. Aj napriek tomu, že mali z neho strach pre situáciu, ktorá vtedy v štáte bola, podali na neho trestné oznámenie. S podaním novej žaloby čakali skoro jedenásť rokov z dôvodu, že tri až štyri roky trvalo, kým sa zistilo, či auto je alebo nie je kradnuté, a v súčasnosti sa ho už neboja.

Vykonaným dokazovaním súd dospel jednoznačne k názoru, že opakované podanie žaloby po desiatich rokoch voči odporcovi o priznanie sumy 400.000,-- Sk, keď je ich právo v zmysle § 107 ods. 3 OZ nepremiľčateľné, nie je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko v zmysle § 3 ods. 1 OZ nepostačuje akýkoľvek rozpor s dobrými mravmi, alebo akýkoľvek zásah do subjektívnych práv, ktorý nie je celkom v súlade s dobrými mravmi, ale tento musí mať intenzitu a vážnosť, ktorá by bola v demokratickej spoločnosti s ohľadom na verejnú mienku neakceptovateľná, s úmyslom poškodiť druhý subjekt, a súd je toho názoru, že pokiaľ navrhovatelia zaplatili odporcovi kúpnu cenu v sume 400.000,-- Sk za vozidlo, ku ktorému nikdy nemohli nadobudnúť vlastnícke právo, nakoľko neskôr bolo preukázané, že toto vozidlo bolo kradnuté, teda minuli 400.000,-- Sk na vec, ktorú museli odovzdať jej vlastníčkovi (v danom prípade do súdnej úschovy), teda za túto sumu nenadobudli vlastnícke právo k žiadnej veci, majú právo na vrátenie peňazí od odporcu, a tým aj na súdnu ochranu napriek tomu, že súd súhlasí aj s tvrdením právnej zástupkyne odporcu, že dôjde k spusteniu reťazca žalôb na predchádzajúcich držiteľov tohto vozidla, avšak rozhodovanie o právnej istote bývalých držiteľov tohto vozidla po uplynutí 10. rokov nie je predmetom tohto konania. Podľa § 152 ods. 2 a § 153 ods. 1, 2 O.s.p. je súd týmto predmetom sporu viazaný. Súd poukazuje na to, že navrhovatelia 1/, 2/ nemajú možnosť iným spôsobom získať investovanú sumu 400.000,-- Sk za vozidlo, ktoré nikdy nenadobudli, ani nemohli nadobudnúť do vlastníctva, keďže pochádzalo z krádeže, ako podaním tejto žaloby, nakoľko ich právo je nepremiľčateľné, čo by bolo v rozpore so zásadou spravodlivosti. Naopak, odporca môže žiadať vrátiť peniaze od pani S. žalobou na súde, ktorú má aj podanú na Okresnom súde Prievidza pod spisovou značkou 8C/55/2012, ktoré konanie je prerušené do právoplatného skončenia tohto konania. Mimochodom, pani S. podala aj na Ministerstvo vnútra SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku pre nesprávny úradný postup, kde žiada náhradu škody vo výške 14.937,26 € plus trovy konania spôsobenú zavineným konaním ODI, ktoré vydali na odcudzené vozidlo platný technický preukaz, ako aj umožnili zapísať zmeny do technického preukazu, čo bolo od počiatku absolútne neplatným právnym úkonom. V prípade, ak jej nárok nebude uspokojený, alebo jeho časť do 6. mesiacov, bude sa domáhať svojho nároku na príslušnom súde. Takže v prípade, ak bude odporca právoplatne zaviazaný týmto rozsudkom zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ žalovanú sumu, aj Okresný súd v Prievidzi s najvyššou pravdepodobnosťou zaviazá zaplatiť pani S. odporcovi kúpnu cenu, ktorú on zaplatil. Taktiež môže byť pani S. odškodnená aj zo sumy, ktorú bude žiadať v prípade žaloby pre nesprávny úradný postup od štátu. Ako však už bolo vyššie uvedené, súd neposudzuje právne vzťahy medzi predchádzajúcimi držiteľmi tohto vozidla, aj keď sa súd stotožňuje s tvrdením právnej zástupkyne odporcu, že po uplynutí 10. rokov došlo k značnému sťaženiu dôkazných možností odporcu, ako v čase, keď bola žaloba podaná po prvý krát v roku 2001, k reťazeniu sporov by však došlo v oboch prípadoch.

Súd je toho názoru, že konanie navrhovateľov 1/, 2/ teda opakované podanie žaloby po uplynutí 10. rokov, nemá takú intenzitu a vážnosť, že by bolo neakceptovateľné pre verejnú mienku v demokratickej spoločnosti, že by navrhovatelia 1/, 2/ sledovali svojim konaním spôsobenie škody na strane odporcu, je len logické, že keď „prišli“ o 400.000,-- Sk, a za túto cenu nenadobudli vlastnícke právo k autu, ktoré si chceli kúpiť, snažili sa o vrátenie týchto peňazí od odporcu, aj napriek tomu, že žalobu opakovane podali až po uplynutí 10. rokov, keďže ich právo bolo nepremiľčateľné, a ako súd zistil z ich výpovedí, prvú žalobu stiahli z toho dôvodu, že mali strach z odporcu, o ktorom zistili, že bol v cudzineckej légii. Ak by však právna zástupkyňa odporcu namietala, že napriek tomu podali na neho trestné oznámenie, neznamena to, že z neho nemohli mať strach. Je len logické, že suma 400.000,-- Sk bola v roku 2001 naozaj značná suma, a samotní navrhovatelia 1/, 2/ si polovicu týchto peňazí museli požičať, a aj splatiť napriek tomu, že vlastnícke právo k automobilu nenadobudli. Súd v konaní nemal preukázané, že by medzi účastníkmi konania došlo pri podaní prvej žaloby k nejakej dohode o vrátení peňazí, taktiež nie v splátkach po 50,-- Sk, čo popreli aj obaja účastníci konania. Jediné, čo mal súd preukázané zo zhodných tvrdení účastníkov, že pokiaľ by pani S. vrátila odporcovi peniaze ním zaplatené za kradnutý automobil, tieto peniaze by on vrátil navrhovateľom.

Pokiaľ ide o výkon práva, ktorý dáva účastníkovi priamo právny predpis (§ 107 ods. 3, 457 OZ), prichádza aplikácia ustanovenia § 3 ods. 1 OZ len vo výnimočných prípadoch, a súd opakované podanie žaloby

navrhovateľmi po uplynutí doby 10. rokov, keď je ich právo nepremiľčateľné, nepovažoval za takýto výnimočný prípad, za konanie v rozpore proti dobrým mravom, preto súd odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ sumu 13.277,56 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.